

Vågå – gard og slekt

Eide gnr. 160

Av Knut Raastad, april 2024

Eidefossen.. Foto frå Oddvar Fossheim / NVE, digitaltmuseum.no

Eide

Manntalet 1666 nemnde Eide som rydningsplass, oppsitjar var Michel Guttormsen f.ca. 1611. I jordebok 1675 og 1678 vart Eide oppført som rydningsplass utan landskyld, i 1680 var Eide skyldsett til 2 skinn krongods med brukar Mikkell Eyde. Truleg hadde Meckel sønnene:

Oluf, neste brukar

Gunder f.ca.1645, soldat i 1666

Oluf Meckelsen var gift med Aagaat Torsdotter. Det var skifte etter dei i 1702, men det kan ha vore i levandes live for Ole Michelsen vart nemnd i skoskatten 1711. Ole og Aagaat hadde 2 barn:

Kari, neste brukar

Sirri

Eide 2 skinn vart i 1692 saman med ei mengde jordgods med i kongeskjøte til fru Margaretha Wilders som avkorting av gjeld, ho var enkja etter handelsmannen Frederick Werdelmann i København.

Skoskatten 1711 nemnde Iver Eide med kvinne og 2 barn. Ifuer Jacobsen d.ca.1717 var gift med Kari Olufsdotter som var dotter til førre brukaren. Matrikkelutkastet 1723 viser at eigar av Eide 2 skinn var Siver Polsen Boelstad medan brukaren var enkja Karen Olsdotter. Iver og Kari hadde 4 barn:

Kari f.ca.1697 d.ca.1754, neste brukar

Jacob f.ca.1707

Mechel f.ca.1710, hadde dottera Marit f.1739

Anders f.ca.1715

I 1723 bygsla Siver Povelsen Boelstad bort Eide 2 skinn til soldat Anders Joensen. Anders skulle ekte enkjas dotter Kari Iverdatter. I 1740 var det skjøte på Eide 2 skinn frå Poul Siverson Bolstad til Anders Jonsen for 300 rd. Det står da at Anders og forfedrane hadde teke det opp frå øydemark. Anders Jonsen gjorde samtidig avtale med Ole Iversen Moe om at Ole skulle leggje ut for plassen mot at han skulle ha halvparten av avlinga.

Kari Iversdotter døydde ca. 1754. Broren Jakob f.ca.1707 hadde sonen

Iver f.ca.1744, neste brukar

Også bror til Kari, Anders Iversen f.ca.1708 d.ca.1770 ser ut til å ha budd på Eide (skifte etter Anders var på Eide). Anders Iversen vart 1750 gift med Ragnhild Olsdotter f.ca.1730 d.1773, dei hadde 4 barn:

Kari f.1750, g.m. Ellef Pellervigen

Marit f.ca.1753

Sigri f.ca.1756, g.m. Knut Knutsen Aasen f.ca.1745 (fekk utbetalt arven etter faren i 1784)

Ole f.ca.1761, (fekk utbetalt arven etter faren i 1786)

Iver Jacobsen Ejde lånte i 1770 500 rd av Iver Gulbrandsen Snerle mot pant i Eide 2 skinn. I 1773 var det skjøte frå Iver Jacobsen til Iver Gulbrandsen Snerle på Eide 2 skinn for 650 rd. I over 100 år vart Eide eigd og brukt av sygard Snerle. Det gamle gardstunet på Eide låg nørdest og øvst på jordet av det som nå er Turtum, like ved tunet på søre Eide. Både jord og hus fekk stor skade i storofsen 1789.

I 1904 var det skjøte på Snerle og Eide frå Paul Kristensen og hustru til Ole Paulsen, i 1900 er Ole oppgeve som eigar og faren Paul som føderådsmann så Ole har nok overteke før.

Svarverhaugen gnr. 160 bnr. 3 vart frådelt frå Eide i 1904.

Sørhaugen gnr. 160 bnr. 2 (nå Turtum) vart frådelt frå Eide i 1905.

Eit areal vest for Lauvrusten, Ødegaarden søndre gnr. 160 bnr. 5 vart i 1909 overskjøta frå Ole Paulsen Snerle til Iver Amundsen Løvrusten for 230 kr.

Eideteigen gnr. 160 bnr. 4 vart i 1906 frådelt frå Eide gnr. 160 bnr. 1, Ole Paulsen Snerle hadde hjemmel av skjøte 1906 og dette følgde sygard Snerle fram til 1948-1950. I 1935 var det skjøte på Eideteigen gnr. 160 bnr. 4 frå umyndiggjorde Ole P Snerle til Mathias P Snerle for 4000 kr.

Eideteigen gnr. 160 bnr. 4 vart i 1948 skylddelt til bnr. 4 hovudbølet, bnr. 8 Eide skog, bnr. 9 Eideteigen og bnr. 10 nørdrø Eide skog. Bnr. 8 vart seld til Rønnaug og Marit Lauvrusten som i 1958 selde vidare til Ola Brenden. Bnr. 9 vart seld til Søre Eide medan bnr. 10 vart seld til nørdrø Eide. Bnr. 4 vart seld til Turtum i 1950.

Eide søre

I 1907 var det skjøte på Eide gnr. 160 bnr. 1 frå Ole Paulsen til Peder Smedstuen for 3000 kr. Peder Pedersen Smedstuen, Sel f.1864 var son til Peder Paulsen Smedstuen, Sel 1819-1874 og Kari Olsdtr. Blækkestad f.ca.1821. Per P Eide som han vart heitande var gift med Mari Olsdotter Bråtå, Sel 1872-1952. Ved barnefødsler var familien i Sel i 1900 og 1901, i Nord-Fron i 1903 og i Vågå frå 1905. I folketeljinga 1900 vart familien registrert i Taulstadskriu. Per og Mari hadde 6 barn:

Kari f.1900, g.m. Ivar Mellesmo, Alvdal f.1890

Ola 1901-1984, neste brukar

Paal f.1903

Ragnhild f.1905

Sigurd f.1908, til nørdrø Eide

Petter f.1911

Ola overtok etter faren i 1936, han vart 1926 gift med Borghild Kleiven nørdrø 1906-1995, dotter til Ola Kleiven 1877-1936 og Ingeborg Svelstad, Sel 1879-1932. Ola og Borghild hadde 6 barn:

Per 1926-1940

Ingrid f.1928

Olaf f.1929
Magnus f.1934, neste brukar
Borgny f.1936

Magnus overtok i 1973. Han vart 1960 gift med Liv Sandum f.1939 dotter til Bernhard Sandum f.1915 og Kari Lauvrud f.1921. Magnus og Liv har 2 barn:

Brit f.1966, neste brukar
Kari f.1973, g.m. Nader Mansouri

Brit overtok i 1998, ho vart 1991 gift med Tor Reidar Dahl, Sel f.1968 son til Tor Egil Dahl f.1948 og Eva Alfsen, Skien f.1949. Brit var sbm Bjørn Torgersen, Lillehammer f.1962, dei har 1 barn:

Thomas f.1987
Brit og Tor Reidar har 1 barn:
Joachim f.1991

Kjelder:
Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar, kyrkjebøker
Norske gardsbruk 1953-1997
Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.
Ivar Turtum: opplysning om det gamle gardstunet

Eide nørdrre

Nørdrre Eide gnr. 160 bnr. 7 vart frådelt frå Eide gnr. 160 bnr. 1 i 1932 med skjøte frå Per Eide og hustru til sonen Sigurd Eide. Sigurd Eide 1908-1982 vart 1936 gift med Barbro Kleiven nørdrre 1914-2001, dei hadde 4 barn:

Pål f.1937, neste brukar
Martha f.1939
Astrid f.1941
Ottar f.1943

Pål Eide overtok i 1973, han vart 1967 gift med Randi Rindhølen, Heidal f.1947 dotter til Otto Rindhølen f.1900 og Kari Brenden f.1907. Pål og Randi hadde 2 barn:

Torhild f.1969, sbm. Gjermund Øihusom
Roar f.1971, neste brukar

Roar Eide f.1971, sbm Bente Løkken, dei har 2 barn:

Anette f.1995
Espen f.1996

Kjelder:
Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar, kyrkjebøker
Norske gardsbruk 1953-1997
Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Sørhaugen – Turtum

Ole Knutsen Baarstadeie f.ca.1804 d.1882 var son til Knut Svastuen. Ole vart 1828 gift med Anne Michelsdotter Skaarseie f.ca.1802 d.1889 dotter til Mikkel Qvernhusbakken. Ved barnefødsler var dei frå 1832 husmannsfolk på det som vart nemnd som Sørhaugen under Snerle, Snerleeie eller Eideeie. Ole og Anne hadde 9 barn:

- Ingri 1828-1828
- Knut f.1830
- Amund 1832-1895, neste brukar
- Kari 1835-1839
- Ingri 1837-1862
- Ole f.1843
- Hans f.1845
- Kari 1848-1848
- Anders f.1850

Amund Olsen Sørhaugen 1832-1895 vart 1863 gift med Marit Iversdotter Weggumeie Kleivsletten/Slettmo, Sel 1841-1877 dotter til Iver Gulbrandsen Weggumseie frå Sørlien f.1804 og Rønnaug Thoresdtr. Bjølstadeie. Amund og Marit hadde 2 barn:

- Ole 1861-1910, neste brukar
- Rønnoug f.1868, ugift, hadde føderåd på Sørhaugen i 1920

Sørhaugen vart frådelt frå Eide i 1904, truleg omfatta arealet søre delen av det gamle Eide og dermed mykje meir enn det som var den gamle husmannsplassen Sørhaugen som låg ovanfor. I 1905 var det skjøte på Sørhaugen gnr. 160 bnr. 2 frå Ole Paulsen Snerle til Ole A Sørhaugen for 2000 kr. Ole var gift med Marit Eriksdotter Nordrumsløkken, Ringeby f.1867, dei hadde 3 barn:

- Amund 1888-1909
- Edvard 1895-1915
- Ragnhild f.1900, neste brukar

Ragnhild O Sørhaugen var gift med Iver P Grønn, Sel f.1894. I 1920 var dei gardbrukarar på Sørhaugen. Også syskjena til Iver, Ola f.1897 og Anne f.1899 budde på Sørhaugen. Iver kjøpte nedre Dale på Sel og flytta dit i 1926. Iver og Ragnhild hadde 6 barn:

- Paul f.1919
- Mari f.1924
- Olaf f.1929
- Anton f.1931
- Ragna f.1935
- Einar f.1941

I 1926 var det skjøte frå Mari Eriksdotter Sørhaugen som sat i uskifta bu etter Ole A Sørhaugen til Kristen Turtum for kr 10000. Kristen Turtum kjøpte Turtum (Eide søre) i 1925 og bygde opp nytt gardstun, det gamle tunet var oppe på Sørhaugen. Kristen Turtum, Lom 1887-1974 var son til Ola Eiriksen Sæterdalen s. 1852-1925 og Rønnaug Olsdtr. Randen

f.1850. Kristen var gift med Else Stamstad, Lom 1888-1955 dotter til Hans Pålsen Stamstad s 1850-1928 og Embjørge Olsdtr. Lykre, Skjåk 1859-1940. Kristen og Else hadde 2 barn:

Olav f.1919, neste brukar

Ingebjørg 1921-2022, g.m. Johan Haugen f.1922 (bror til Gudrun)

Olav overtok i 1935. Olav vart 1947 gift med Gudrun Haugen, Sel f.1926 dotter til Iver Haugen 1885-1959 og Guri Svelstad 1887-1969. Olav og Gudrun hadde 4 barn:

Kristen f.1947, g.m. Guri Løken

Ivar f.1953, g.m. Astrid Grønli f.1957

Einar f.1956, g.m. Ingvill Storli

Ove f.1960, neste brukar

Ove Turtum overtok i 1983. Han vart 1993 gift med Kari Slåen, Sel f.1960 dotter til Magnus Slåen f.1917 og Ida Vassrusten, Nord-Fron f.1925. Ove og Kari har 3 barn:

Marte f.1990

Erlend f.1992

Ingrid f.1996

Kjelder:

Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar, kyrkjebøker

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Jon Kolden, 2002: Bygdabok for Lom 2

Svarvarhaugen

I følge Ivar Turtum har Svarvarhaugen vore i slekta sidan ca. 1700. Midt på 1700-talet var brukaren Knut Haugen, han hadde dottera:

Marit 1757-1834, neste brukar

Svarvarhaugen var husmannsbruk under Eide som låg under sygard Snerle frå 1773. Ivar Kleiven skreiv at «Gamel-Haugjin», Knut Svarvarhaugen vart kalla Eie-busin fordi han var oppale i Eide. Vidare skreiv han at da Knut gifta seg så flytta han til Svarvarhaugen som han nærast både rydda og bygde og velte om med hus og jord så han berga seg godt. Knut Amundsen 1755-1842 var frå Skurdal son til Amund Knutsen Skurdal 1728-1811 og Karen Michelsdtr. f.ca.1730 d.1804. Knut vart 1779 gift med Marit Knutsdotter 1757-1834. Knut og Marit hadde 4 barn:

Kari f.1779

Iver 1785-1831, g.m. Rønnov Stenersdotter Nettet f.ca.1786 d.1849. Til Skurdal,
pottemaker

Knut 1788-1866, neste brukar

Amund 1793-1823

Knut Knutsen skreiv i 1811 husmannskontrakt med Iver Christensen Snerle. Knut vart 1810 gift med Marit Stenersdotter Stokstadnesset n. 1784-1868 dotter til Stener Olsen 1747-1812 og Brith Povelstr. f.ca.1754 d.1796, dei hadde 6 barn:

Marit f.1811, g.m. Ole Larsen Odden 1810-1866. Til Hanslien.

Knut 1814-1897, neste brukar

Poul f.1817. Bakken på Sel.

Stener f.1821. Steinstugu på Lalm.

Brith 1824-1916, g.m. Jakob Snerle Kleiven 1803-1884. Til Kleiven s.

Amund f.1827 d.1918, g.m. Rønnog Johnsdtr. Rottem f.ca.1828 d.1916. Til Lauvrusten.

Knut Knutsen vart 1837 gift med Thora Olsdotter Skaar ø. 1814-1902 dotter til Ole Knutsen Skaar f.ca.1783 d.1866 og Ingri Jonsdtr. Glimsdal/Øy f.ca.1777 d.1852. Husmannskontrakt med Tord Snerle er frå 1838, medan føderådskontrakt med foreldra er frå 1843. Knut og Thora hadde 9 barn:

Marit f.1838

Knut 1840-1846

Ole 1843-1843

Ole 1844-1922, neste brukar

Knut f.1847

Ingri f.1849

John f.1852

Barbro 1855-1855

Paul f.1857

Ole Knutsen vart 1872 gift med Ragnhild Iversdotter Kobbetsletten f.ca.1851 d.1875 dotter til Iver Hansen Kobbetsletten. Ole og Ragnhild hadde 2 barn:

Knut 1872-1937, g.m. Rønnaug Johnsdtr. Løkken f.1868, til Furuheim

Iver f.1875

Ole Knutsen vart i 1880 gift på nytt med Else Olsdotter Plassen 1858-1942 dotter til Ole Syversen Pladsen. Ole og Else hadde 7 barn:

Thora f.1880. Til Raufoss.

Marit f.1882

Iver 1885-1959, g.m. Guri Svelstad 1887-1969. Til Nersæter og Kleivsetten i Sel. Dei

hadde 11 barn: Kari f.1909, Olav f.1910, Ella 1913-2003, Inga 1914-1981,

Ragnhild f.1917, Olaf 1919-1935, Johan f.1922, Ivar f.1924, Gudrun f.1926,

Bergljot f.1928, Arne f.1930

Ragnhild f.1888

Pauline 1890-1940

Ole 1893-1946

Kari 1897-1908

Svarverhaugen gnr. 160 bnr. 3 vart frådelt frå Eide i 1904 med skjøte frå Ole Paulsen Snerle til Ole K Svarverhaugen for 1600 kr.

I 1942 var det skjøte frå Else Haugen til sonesonen Olav I Haugen f.1910, son til Iver Haugen 1885 -1959 og Guri Svelstad 1887-1969.

Kari Haugen Båtstad 1909-1985 overtok i 1948 etter broren Olav Haugen. Kari vart 1936 gift med Ola Båtstad 1911-1993.

Ivar Turtum f.1953 overtok i 1974 etter Kari Båtstad som var syster til mora. Ivar er son til Olav Turtum f.1919 og Gudrun Haugen, Sel f.1926. Ivar vart 1980 gift med Astrid Grønli f.1957 dotter til Oddvar Grønli, Ålen f.1928 og Gunvor Johansen, Ringebu f.1933.

Kjelder:

Digitalarkivet: panteregister, folketeljingar, kyrkjebøker

Norske gardsbruk 1953-1997

Opplandsarkivet Vågå: familieark, avskrifter pantebøker mm.

Ivar Kleiven: I gamle Daagaa

Mari Lien, sagt og skrivi 1996: Laust og fast omkring Knut Hamsun og Ivar Kleiven

Synnøve Teigen Solbakk, Gåmålt og nytt frå Sel, 2005: Folket i Veggumsgrenda

Iver Turtum: Skriv om Svarvarhaugen